

Avelsprogram

Irish Cob

Svenska Hästavelserförbundet

Godkänt av SH:s styrelse 2019-03-21 och Jordbruksverket 2019-05-17

Innehåll

Introduktion	3
Stamboken	4
Avelsvärdering av Irish Cob	8
Allmänna bestämmelser	8
Avelsvärdering hingstar	8
Avelsvärdering ston.....	11

Introduktion

SH är av Jordbruksverket erkänd avelsorganisation och godkända att föra avelsprogram för Irish Cob.

I detta avelsprogram finns rasbeskrivning, stamboksindelning och vilka krav som ställs för att kunna införas i grundstambok och eventuell riksstambok samt de rasvisa krav som gäller vid avelsvärdering av hingstar och ston.

Övergripande regler för SH:s arbete gällande registrering, passutfärdande och avelsvärdering av hästar för de raser där SH bedriver avelsarbete framgår i Plan och riktlinjer för SH:s godkännande som avelsorganisation.

Vidare framgår i Plan och riktlinjer de skyldigheter och rättigheter som var och en som deltar i ett avelsprogram ska känna till.

Stamboken

RAS

Irish Cob.

SYFTE

Avelsprogrammet syfte är att bevara och förbättra.

GEOGRAFISKT OMRÅDE

Avelsprogrammets arbete bedrivs i Sverige.

A. RASBESKRIVNING

Generellt utseende: Den Irländska Coben (IC) är med sin unika gång, sin ymniga hårprakt och otaliga färgvarianter en vacker syn, när den är som bäst. IC'n är kompakt och kraftfull, fyllig både vad det gäller muskler och benstomme och duger bra som allroundhäst. Den Irländska Coben är väl balanserad och proportionerlig och står rakt och vinkelrätt och utgör en imponerande syn. IC betecknas som en medeltung till tung häst.

Överlinje: Huvudet, som ska hållas stolt, bärs högt på en kraftfull, välvd, väl ansatt hals. Halsen ska fortsätta genom en bra manke och sluta där ryggen tar vid, detta ska vara särskilt framträdande hos hingstar.

Ryggen som ska vara kort och slutta mjukt uppåt mot ett välmusklat kors, (ryggraden och/eller höftbenen ska inte framträda). Kruppan är ganska hög och generös, med väl definierade korsmuskler. De övre delarna av lårmusklerna ska vara exceptionellt välmuskade, grova och fylliga. Vinkel från kruppan till svansen, ska slutta mjukt nedåt och ska inte vara överdriven. Detta öppnar för en hög, väl ansatt svans och bidrar till bra, väl rundade skinkor.

Temperament: IC ska vara foglig och samarbetsvillig och ha en vänlig inställning till människor och andra djur.

Mankhöjd: Upp till 170 cm.

Huvud: Ska vara rakt, ståttigt och väl proportionerat till resten av kroppen. Pannan ska vara bred och mulen, käkarna och kinderna kraftiga.

Mun: Bettet ska vara korrekt.

Ögon: Ögonen ska vara runda, stora, uttrycksfulla och inte sitta för tätt.

Öron: Öronen ska vara välformade och väl ansatta.

Halsen: Halsen ska vara kompakt, men inte för kort och ska vara väl musklad, speciellt hos hingstar.

Skuldrorna: Ska vara fylliga, kraftfulla och välvinklade.

Manken: Ska vara medelstor och inbäddad av muskler och fett.

Bringan: Ska vara kraftfull, väl musklad.

Ryggen: Ska vara kort, muskulös och slutta mjukt uppåt mot ett välmusklat kors.

Bakdel och bakben: Bakdelen ska vara mycket fyllig, väl rundad, bred och kraftfull med ett väl musklad kors. Låren ska också vara fylliga, med långa lårmuskler, ha en harmonisk övergång till välvinklade kraftfulla haser.

Kroppen: Ska vara kort och kompakt med rund bröstorg.

Framben: Ska vara kraftfulla och ej för korta, och överarmen ska vara välmusklad och av god proportionerlig längd

Knän och haser: Ska vara väl utvecklade och generösa men väl proportionerade till resten av hästen.

Kotor och kotleder: Ska vara kraftiga men inte för långa. Raka eller övervinklade kotleder är fel.

Hovarna: Ska vara välformade, och väl proportionerade till övriga hästen.

Hovskägg: Mycket hovskägg är karaktäristiskt och rastypiskt för IC. Detta är speciellt framträdande hos de grövre IC, men kan variera något hos de medeltunga IC samt hos stona. Benbehåringen/hovskägg ska som minst börja från baksidan av hasen eller karpus och falla ned för att tjockt täcka karleder och ballar. Benbehåring/hovskägg ska också falla ned över frambdelen av hoven, minst från kronranden.

Man och svans: Ska vara rikliga och av anseelig längd.

Gången: Ska vara felfri och fri från uppenbara, medfödda fel. I trav är en något överdrivet hög benaktion, som involverar skuldror och framben, eftersträvansvärt för att få fram den typiska IC-traven. Detta steg ger extra hållning och stil även åt de tyngre IC och därmed ett intryck av lätthet i rörelsen. Viss rörelsedifferens kan tillåtas men ska då vara liksidig och ej överdriven. Generellt ska gången hos IC vara rask och jämn, med bra, rak steglängd

Presentation: Vid bedömning av IC, bör man, svans och hovskägg inte klippas. Manen kan vara flätad, men det är önskvärt att låta man och svans hänga fritt och naturligt.

Färg: De mest typiska färgerna för rasen är svart, brun/mörkbrun, fux, isabell, avblekbar skimmel och konstantskimmel. Färgerna kan vara solida eller skäckar. Alla färger är dock tillåtna.

B. AVELSMÅL

Avelsmålet är en rastypisk häst som bevarat den Irländska Cobens traditionella typ och temperament, en mångsidig häst av kallblodstyp, lämpad för så väl körning som ridning. Rasen får aldrig bli lätt i typen så att den förlorar ett av sina mest karaktäristiska drag, benbehåringen. En sund avel med rastypiska individer ska bedrivas. Bedömning av hingstar och ston ska ske för att hitta lämpliga individer att föra in i Riksstamboken.

C. IDENTITET OCH IDENTITETSNUMMER

C1. Identitet

Hästens identitet ska verifieras på något av följande sätt:

- Signalementsbeskrivning och chipmärkning vid sidan av modern innan födelseårets slut eller inom 6 månader från födelsen, beroende på vilket som inträffar sist, korrekt rapporterad betäckningsrapport i original, härstamningsverifiering med DNA mot far och mor.
- Signalementsbeskrivning och chipmärkning samt härstamningsverifiering med DNA mot far och mor. Om hästen inte är identifierad vid sidan av modern under födelseåret måste åldern verifieras enligt tänder av en veterinär.

- Hästpass från inom EU godkänd avelsorganisation, där identiteten är kontrollerad av SH godkänd ID-kontrollant eller veterinär.
- Hästpass eller annan originalhandling som t.ex. registreringsbevis utfärdat av moderstambok, eller av denne erkänd dotterstambok i tredje land, samt chipmärkning/chipavläsning samt signalementsbeskrivning

Hästens namn får inte förekomma sedan tidigare i den svenska stamboken. Suffix eller prefix får läggas till namnet för att detta ska bli unikt.

C2. Identitetsnummer

Registreringsnumret består av åtta siffror. De två första är raskoden 25, de två följande siffrorna är de två sista siffrorna i hästens födelseår, de fyra sista siffrorna är löpnummer.

D. AVELSDJUR

Totalt har 1252 hästar förts in i den svenska stamboken t.o.m. 2018-10-01. Under 2017 betäcktes 52 ston. En kontinuerlig import sker, framförallt från de brittiska öarna och Nederländerna.

E. STAMBOKSINDELNING

Stambokens huvudavsnitt består av en Rikstambok och en Grundstambok. Dessutom finns en bilaga uppdelad i Bilaga till Riksstambok och Bilaga till Grundstambok.

HUVUDAVSNITT

Riksstambok

I Riksstamboken införs hingstar och ston införda i Grundstamboken som genomfört avelsvärdering med godkänt resultat.

Detta motsvarar *Main Elite Stallion Class* och *Main Elite Mare Class* i Irish Cob Studbook Rules.

Grundstambok

Grundstamboken består av 5 avdelningar

Avdelning 1A

Fadern ska vara införd i Riksstambok eller Bilaga till Riksstambok. Modern ska vara införd i Riksstamboken.

Detta motsvarar *Main Basic Register Class 1A* i Irish cob Studbook Rules.

Avdelning 1B

Fadern ska vara införd i Riksstambok eller Bilaga till Riksstambok. Modern ska vara införd i Grundstambok eller Bilaga till Grundstambok.

Detta motsvarar *Main Basic Register Class 1B* i Irish Cob Studbook Rules.

Avdelning 2A

Fadern ska vara införd i Grundstambok eller Bilaga till Grundstambok. Modern ska vara införd i Rikstamboken.

Detta motsvarar Main Basic Register Class 2A i Irish Cob Studbook Rules.

Avdelning 2B

Fadern ska vara införd i Grundstambok eller Bilaga till Grundstambok. Modern ska vara införd i Grundstambok eller Bilaga till grundstambok.

Detta motsvarar Main Basic Register Class 2B i Irish Cob Studbook Rules.

Avdelning 3

Föräldraturen ska vara införda i huvudavsnittet i sin ras stambok. I denna avdelning införs efter godkänd typbesiktning hingstar och ston införda i godkända stamböcker för Irish Cob Part Bred, Irish Cob Crossbred, Irish Piebald and Skewbald, Skewbald and Piebald, Irish Sport Horse, Gypsy Cob, Coloured Horse, Tinker samt enbart ston införda i godkända stamböcker för Shire, Clydesdale och Welsh Cob. Mankhöjden måste vara under 170 cm.

Detta motsvarar Main Basic Register Cross Breeding Programme i Irish Cob Studbook Rules.

Svenskfödd häst med svenskt tinkerpass, där båda föräldrarna är dubbelregistrerade som irish cob och tinker, behöver härstamningsverifieras med DNA mot båda föräldrarna för att kunna föras in i en högre avdelning än 3 i samband med tilläggsregistrering som irish cob.

BILAGA

Bilaga till Rikstambok

I denna avdelning införs hästar införda i Bilaga till Grundstambok som genomfört alla moment vid avelsvärdering med godkänt resultat utom härstamningsvärderingen.

Detta motsvarar *Supplementary Elite Class* i Irish Cob Studbook Rules.

Bilaga till Grundstambok

I denna avdelning införs efter godkänd typbesiktning hingstar, ston och valacker som ej kan införas i Grundstamboken, t.ex. hästar med okänd härstamning.

Detta motsvarar *Supplementary Basic Register* i Irish Cob Studbook Rules

F. MODERSTAMBOK

Originalstamboken för Irish Cob förs av Horse Sport Ireland på Irland. SH håller sig med Svenska Föreningen för Irish Cobs hjälp informerad om eventuella förändringar i originalstambokens regelverk.

Avelsvärdering av Irish Cob

Allmänna bestämmelser

Övergripande regler gällande avelsvärdering framgår i Plan och riktlinjer.

Avelsvärdering hingstar

Individprovning

Hingst kan individprövas från och med tre års ålder.

Härstamning

Hingsten ska vara införd i svensk grundstambok med minst känd far och mor för att erhålla avelsvärderingsbevis och avelsvärdesklass. Hingstar utan känd stam erhåller ett protokoll från avelsvärderingen, men ingen avelsvärdesklass.

Hälsotillstånd

Hingsten ska vara veterinärt godkänd enligt Plan och riktlinjer.

Exteriörbedömning

Vid varje individprovningstillfälle bedöms hingsten exteriört.

Färg

Alla färger är tillåtna.

Behåring

Hingstens behåring bedöms, om möjligt i samråd med rasledamot/rasrepresentant, enligt skalan:

Utmärkt 10

Mycket bra 9

Bra 8

Ganska bra 7

Godkänd 6

Med tvekan godkänd 5

Ej fullt godkänt 4

Ganska dåligt 3

Dåligt 2

Mycket dåligt 1

Saknas 0

Mått

Hingst ska mätas med avseende på mankhöjd. Godkänd mankhöjd är upp till 170 cm. Hingst över 170 cm kan ej tilldelas högre poäng än 7 på bedömningspunkten "rastyp". Hingst ska klassificeras som medeltung eller tung.

Bruksprov

Kör- och/eller ridprov enligt grundkrav i Plan och riktlinjer, i direkt anslutning till avelsvärderingen, krävs för hingstar fem år och äldre. Bruksprov för hingstar bedöms som godkänt eller icke godkänt, där resultat under 38 poäng räknas som icke godkänt. Ingen delpoäng får vara under 4. Ridprov får ej genomföras av 3-årig hingst.

Som godkänt bruksprov räknas även tävlingsresultat på lägst lokal nivå i officiell tävling:

- Godkänd dressyrkörning i Lätt klass
- Minst 50 % av maxpoängen erhållna i en dressyrtävling i lägst Lätt C.
- Felfri runda i hoppning Lätt D för ponny, eller 0,90 m för häst.

Avelsvärdesklasser individprovning

G

tilldelas tre- och fyraårig hingst som erhåller minst 40 exteriörpoäng, ingen delpoäng under 7, samt lägst delpoäng 8 på rastyp och 8 på behåring. Avelsvärdesklassen gäller som längst till och med det år hingsten fyller 4.

B

tilldelas hingst fem år och äldre som erhåller minst 40 poäng exteriört, ingen delpoäng under 7 samt lägst 8 poäng på rastyp och behåring, samt utför godkänt bruksprov.

AB

tilldelas hingst som erhåller lägst 42 exteriörpoäng, ingen delpoäng under 7, lägst 8 poäng på rastyp och behåring och 42 poäng eller högre på bruksprovet.

Kvalitetsklass 0

tilldelas hingst som inte uppfyller rasvisa krav.

AVKOMMEPRÖVNING

Hingst som lämnat minst 10 avkommor som är visade vid lägst tre års ålder, ska avelsvärderas med hänsyn till avkommornas resultat och tilldelas avelsvärdesklass A, ELIT eller C

Avelsvärdesklasser vid avkommeprövning

A

tilldelas hingst som visat god förärvning - minst 10 visade avkommor varav 60 % ska ha uppnått 38 poäng eller mera vid exteriörbedömning.

ELIT (kan tilldelas postumt så länge avkomma finns i livet)

tilldelas hingst som visat utmärkt förvärvning och lämnat avkommor minst 15 avkommor i flera av de kategorier som meriterar rasen.

För att kunna tilldelas ELIT ska kraven för avelsvärdesklass A vara uppfyllda samt antingen tre utav ovanstående stoavkommor vara avelsvärderade med minst AB eller tre diplomston, eller en hingst avelsvärderad med B samt ett diplomsto.

C

tilldelas hingst som har visat mindre god förvärvning om erforderligt underlag finns för att säkerställa bedömningen. Detta bedöms av avelsvärderingsnämnden i samråd med representant från SFIC.

Visningskrav

Hingst ska visas för sundhetskontroll vart tredje år inom föreskriven tid, vid sommarpremiering, SFICs riksutställning eller vid ordinarie avelsvärdering för hingstar.

Hingst som ej visats för sundhetskontroll, måste visas veterinärt på ordinarie avelsvärdering för att återfå sin avelsvärdesklass.

Övrigt

Hingst ska visas i sin naturliga behåring.

Avelsvärdering ston

Ston kan individprövas från och med 3 års ålder.

Härstamning

Alla ston införda i svensk grundstambok och dess bilaga har rätt att visas, men endast ston med minst känd far och mor kan tilldelas avelsvärdeklass och har möjlighet att erhålla avelsdiplom.

Ston med okänd stam får endast exteriörpoäng.

Hälsotillstånd

Stoets hälsotillstånd ska kontrolleras enligt Plan och riktlinjer.

Avelsdiplom

Avelsdiplom delas ut till 3-årigt sto som uppnått 40 p eller mer, ingen delpoäng under 7. Ston som är högre än 170 cm kan ej tilldelas avelsdiplom.

Färg

De mest typiska färgerna för rasen är svart, brun/mörkbrun, fux, isabell, avblekbar skimmel och konstantskimmel. Färgerna kan vara solida eller skäckar. Alla färger är dock tillåtna.

Mått

Hästen ska vid avelsvärderingstillfället mätas med avseende på mankhöjd, om ej officiellt mätintyg finns. Godkänd höjd är upp till och med 170 cm. Ston som är högre än 170 cm kan ej tilldelas avelsdiplom eller avelsvärdesklass.

Behåring:

Behåring bedöms av domare och helst med en rasrepresentant, om möjlighet finns, och bedöms enligt skalan:

Utmärkt 10

Mycket bra 9

Bra 8

Ganska bra 7

Godkänd 6

Med tvekan godkänd 5

Ej fullt godkänt 4

Ganska dåligt 3

Dåligt 2

Mycket dåligt 1

Saknas 0

Ston ska visas i naturlig behåring.

Bruksprov

Bruksprov är frivilligt. Bruksprov kan genomföras enligt Plan och riktlinjer.

Som godkänt bruksprov räknas även intygat tävlingsresultat på lägst lokal nivå i form av:

- Godkänd dressyrkörning i Lätt klass
- Minst 50 % av maxpoängen erhållna i en dressyrtävling i lägst Lätt C
- Felfri runda i hoppning Lätt D för ponny, eller 0,90 m. för häst.

Resultatet ska vara registrerat i Tävlingsdatabasen (Tdb).

Individprövning

Avelsvärdesklass G

tilldelas sto lägst 3 år som har erhållit minst 36p exteriört, ingen delpoäng under 7, samt lägst delpoäng 6 på behåring.

Avelsvärdesklass B

tilldelas sto som utfört godkänt bruksprov, samt har erhållit minst 36p exteriört, ingen delpoäng under 7 med lägst delpoäng 6 på behåring.

Avelsvärdesklass AB

tilldelas sto som erhåller minst 40 poäng vid exteriörbedömning, ingen delpoäng under 7, samt lägst delpoäng 7 på benbehåring och som utfört godkänt bruksprov.

Avelsvärdesklass O

tilldelas sto som erhållit 30-35p exteriört och lägre. Sto som erhållit avelsvärdesklass O rekommenderas ej för avel.

Sto som ej uppnått 30p exteriört kasseras.

Avkommeprovning

Samtliga svenskfödda avkommor ska vara införda i svensk grundstambok.

Avelsvärdesklass A

tilldelas sto som uppfyller kraven för minst avelsvärdesbokstav G samt har lämnat minst 5 avkommor, varav minst 2 avkommor uppnått lägst 38 poäng, ingen delpoäng under 7, visade vid lägst 3 års ålder.

Avelsvärdesklass ELIT (kan utdelas postumt så länge avkomma finns i livet)

tilldelas sto som uppfyller värdebokstav A samt har lämnat minst 6 avkommor, varav minst 3 avkommor uppnår lägst 38 poäng ingen delpoäng under 7, och dessutom ska minst en av de tre avkommorna erhållit minst 40 poäng, ingen delpoäng under 7 visad vid lägst 3 års ålder.